

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Милена Ивова Илиева

Тракийски университет, град Стара Загора

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика), обявен в ДВ, бр.20 от 08.03.2024 г.

Законосъобразност на процедурата.

Настоящото становище е изготвено съгласно решение от Първото заседание на Научното жури, утвърдено със заповед № РД-16-059/29.04.2024 г. на Ректора на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ и е в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а така също с Правилника за развитието на академичния състав в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ е обявен в Държавен вестник, брой 20 от 08.03.2024 г. и е с единствен кандидат гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова. Представените от кандидата документи отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а така също с Правилника за развитието на академичния състав в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

Съгласно представената Справка за изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 26, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ, кандидатът гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова покрива напълно минималните национални изисквания за придобиване на академичната длъжност „доцент“. (Таблица 1)

Показатели	Минимално изискване	Изпълнени от кандидата
Група А	50 точки	50 точки
Група Б	-	-
Група В	100 точки	100 точки
Група Г	200 точки	207,5 точки
Група Д	50 точки	90 точки
	-	-
Общо	400 точки	447,5 точки

Таблица 1. Наукометрични показатели за заемане на академична длъжност „доцент“

Биографични данни за кандидата.

Гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова е завършила Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1986 г. със специалност „Педагогика“ и допълнителна специалност „Философия“ (Диплома за висше образование № 103826/19.11.1986 г.). През 2014 г. придобива ОНС „Доктор по теория на възпитанието и дидактика“ в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ (Диплома № Д-

054/05.01.2015 г.) на тема „Модели за сексуално образование на ученици от VI-VII клас“. От 1992 г. до 2021 г. е участвала в 33 престижни квалификационни курса и обучения, пряко свързани с областите ѝ на научен интерес.

Притежава десетгодишен опит като учител по дисциплините от философския цикъл (1986 г.-1996 г.), една година води семинарни упражнения в същия период (1987 г.-1988 г.) като хоноруван асистент по Дидактика, а малко по-късно и като главен асистент по педагогика (1997 г.- 2000 г.) във ВСУ „Черноризец Храбър“. В екипа на ДИКПО- Варна към Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ кандидатът Мариана Иванова Минчева- Ризова преминава през длъжностите асистент по педагогика, старши асистент по педагогика и от 1999 г. до настоящия момент е главен асистент по педагогика.

Образованието и професионалното развитие на кандидата гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова са в областта на педагогиката и така напълно отговарят на направлението и спецификата на обявения конкурс.

Научна и научно-приложна продукция.

За участието си в конкурса гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова е представила общ списък със следните публикации:

- 1) Хабилитационен труд- монография.
- 2) Публикувана книга на базата на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.
- 3) Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове - 16 статии и доклади, от които 4 самостоятелни.
- 4) Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове - 2 бр., от които 1 бр. самостоятелна и 1 бр. колективна;
- 5) Публикувана глава от колективна монография.

Посоченият като хабилитационен труд на кандидата гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова за заемане на академичната длъжност „доцент“ е публикуваната през 2024 г. монография на тема „Правата на детето като стандарт за качеството на образованието и грижите в детската градина и семейството“. Хабилитационният труд не повтаря представената за придобиване на ОНС „доктор“ тематика и отговаря на изискванията за монографичен труд.

Прочитът на представените публикации са доказателство за професионалния опит и приложната стойност на научната продукция на кандидата гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова.

Преподавателска дейност на кандидата.

Кандидатът гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова организира и провежда квалификационни курсове за педагогически специалисти от всички специалности и институции в системата на предучилищното и училищно образование по общопедагогическа и психологическа проблематика; разработва учебни програми за квалификационни курсове и за изпитни процедури за присъждане на професионално-квалификационни степени на педагогическите специалисти; участва в комисии за присъждане на професионално-квалификационни степени на педагогически

специалисти; осъществява научно ръководство на специализанти и на кандидати за I и II ПКС, организира и провежда професионално-педагогически специализации за придобиване на III ПКС.

В допълнение на горепосоченото води редица дисциплини, между които „Теория на обучението“, „Педагогическа психология“, „Лидерство в образованието“ и др. в ОКС „Професионален бакалавър“ в Колеж-Добрич; „Теория на възпитанието“, „Теория на обучението“, „Педагогика“, „Философия на образованието“ в ОКС „Бакалавър“ на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

Кандидатът гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева-Ризова има богата извънаудиторна заетост, но прави впечатление и експертната дейност за държавни, общински и обществени институции, между които се откроява участието в комисии за оценители на съдържанието на новите проекти за учебници за 1 кл. „Музика“ и 5 кл. „Човекът и природата“.

От 1996 г. стартира участието си в научно-изследователски проекти, които са както международни, така и национални, и вътрешноуниверситетски.

От така представените документи е видно, че кандидатът гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева-Ризова не само удовлетворява изискванията в раздел „учебна дейност“, но и значително ги надхвърля.

Научни и научно-приложни приноси.

Научните и научно-приложни приноси на гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева-Ризова са коректно посочени в съответната справка.

Приемам формулираните от гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева-Ризова приноси, обединени в четири групи както следва:

1. Научни и научно-приложни приноси, свързани с утвърждаване на правата на детето като стандарт за качество на предучилищното образование: разработени са стандарти за гражданско образование в детската градина, включващи обучения по правата на детето; проучване и анализиране на нормативната уредба, по която функционират образователните институции (с фокус към детската градина) с оглед на нейното демократизиране и съобразяване с общоевропейските ценности и стратегически документи в областта на образователните политики за ранно детско развитие; проучени са основни разбирания и нагласи сред учители и родители.
2. Научни и научно-приложни приноси, свързани със сексуалното образование: образование и равноценност на половете; превенция на сексуалното насилие.
3. Научни и научно-приложни приноси, свързани с образование за личностно и социално развитие, гражданско образование и философия за деца: образователна програма „Съучастие“, въвеждане на образователен подход „Умения за живот“ в българското училище; авторски модели за обучение по правата на детето за ученици от началните класове; интерактивни и интегративни образователни модели за личностно и социално развитие на учениците от начална училищна възраст.
4. Научни и научно-приложни приноси, свързани с интеркултурното образование: образователна програма за развитие на междукултурен опит в

начална училищна възраст (Програма РаМО); мониторинг на етноцентризма и оценка на интеркултурния потенциал на учебниците в началното училище.

В колективните публикации личният принос на кандидата е ясно изразен и не буди съмнение.

Цитирания.

Публикационната активност на кандидата намира отзвук сред националната и международна научна общност. Представен е списък с 9 цитирания, които са в монографии и колективни томове с научно рецензиране.

Препоръки.

Бих препоръчала на гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова:

- 1) в бъдеще да предаде богатия си опит и познания на докторанти;
- 2) да публикува по-голям брой научни публикации, отразяващи резултатите от научните ѝ търсения в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, което би осигурило по-голямата ѝ разпознаваемост и сред международната научна общност.

Заключение.

Гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова е изявен учен и нейните изследвания получават значим отзвук в българската педагогическа общност. Направеният анализ на научната ѝ дейност и анализът на учебно-педагогическата дейност на базата на предоставените документи, показват, че тя притежава необходимите преподавателски качества и води до категоричния извод, че гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова **отговаря** на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, а така също с Правилника за развитието на академичния състав в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Това ми дава основание да дам **положителна оценка и убедено да препоръчам избора на гл. ас. д-р Мариана Иванова Минчева- Ризова за заемане на академична длъжност „доцент“** по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика).

17.06.2024 г.

Изготвил становището:
/доц. д-р Милена Ивова Илие

